

نقش اشرف در ترغیب شاه برای کودتا

۲۷ مرداد ۱۴۰۰ ساعت ۱۹:۰۳

برای اقناع او، یک افسر آمریکایی و نورمن دربی‌شایر در پاریس اشرف پهلوی را دیدند و بخشی از برنامه را با او در میان گذاشتند. شاهدخت ایرانی در روز سوم مرداد وارد تهران شد و پنج روز بعد از کشور بیرون رفت. در آن فاصله با برادر خود ملاقات کرد

انگلیس پس از آن که با ملی شدن صنعت نفت در ایران از این ثروت محروم گردید با طراحی کودتایی با هدف سرنگونی دولت مصدق، دولت آیزنهاور را به بهانه «خطر نفوذ کمونیست در ایران» به اجرای این کودتا متمایل ساخت. عملیات کودتا بر اساس طرح اولیه ام‌آی.۶ تدوین شد. سیا پیش‌نویس برنامه را تا پایان فروردین آماده کرد: «برنامه‌ریزان طرح پیشین را تغییر دادند و به آن جنبه علمی و دقیق بخشیدند. گروه انگشت‌شماری مامور اطلاعاتی آمریکایی و انگلیسی با همکاری وزارت دفاع آمریکا، پیش‌نویس برنامه جدید را تا ماه آوریل/فروردین آماده ساختند.» طرح اصلی کودتا با ورود کرمیت روزولت در ۲۸ تیرماه به تهران کلید خورد. او که با گذرنامه جعلی به این شهر آمده بود در تهران پنهان شد و اقدامات برای برگزاری کودتا را شروع کرد. همزمان زاهدی نیز از مجلس خارج و در تهران پنهان شد. شاه به صورت مستقیم وارد جریان کودتا نمی‌شد و چنانچه در کتاب سهراب یزدانی آمده است: «برای اقناع او، یک افسر آمریکایی و نورمن دربی‌شایر در پاریس اشرف پهلوی را دیدند و بخشی از برنامه را با او در میان گذاشتند. شاهدخت ایرانی در روز سوم مرداد وارد تهران شد و پنج روز بعد از کشور بیرون رفت. در آن فاصله با برادر خود ملاقات کرد، اما گویا توانست او را قانع کند در کودتا شرکت جوید. سپس ژنرال نورمن شوارتسکف به تهران آمد و در روز دهم مرداد به حضور شاه رسید. ژنرال آمریکایی شاه را در جریان جزئیات برنامه کودتا گذاشته اما شاه منتظر حرکت مصدق بود که مجلس را منحل کند و به او فرصت بدهد که نخست‌وزیر را به صورت قانونی کنار ببرد. سرانجام روزولت به میدان آمد. او و شاه در نیمه‌شب دهم مرداد یکدیگر را پنهانی دیدند. دیدارهای شبانه آن‌ها تا حدود هجدهم مرداد ادامه یافت. این بار شاه برنامه آژاکس را در بست پذیرفت.»

منبع: سهراب یزدانی، کودتاهای ایران، تهران، نشر ماهی، چاپ اول، ۱۳۹۵، ص ۱۲۴

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۸۴۸۶/نقش-اشرف-ترغیب-شاه-برای-کودتا>